

РЕШЕНИЕ

№ 6914

гр. София, 11.11.2015 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 19.10.2015 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **7442** по описа за **2015** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по повод подадена жалба от Д. И. Д. от [населено място] срещу чл. 43, т.1 от Правилника за приемане на студенти в Софийски университет „С. К. О.“ за учебната 2015г./2016г. [населено място], приет от Академичния съвет на СУ „Св. К. О.“ с Протокол № 4/14.1.22014г. в частта, отнасяща се до съхранение на дипломите за завършено средно образование на приетите студенти, обучаващи са за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в отдел „Студенти“ до края на следването.

Жалбата е подадена директно до Върховен Административен съд, от където е препратена по компетентност на АССГ, поради което същата следва да бъде изпратена на ответника – Академичен съвет на Софийски университет за становище и окомплектоване на преписката по приемане на акта, част от който е оспорена в настоящето.

Правилниците, приемани от Академичните съвети на висшите учебни заведения са израз на академичната автономия на висшите училища, като според чл. 21, ал. 1, т. 2 от закона, неин израз е право на висшето училище да урежда устройството и дейността си в собствени правилници в съответствие с този закон. Съгласно чл. 37 от ЗВО, всички въпроси на устройството и дейността на висшето училище, неуредени в закона, се регламентират с Правилника за дейността на висшето училище и други негови правилници. Актовете на органите за управление на висшето училище могат да се обжалват пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс /чл. 38 /.

Изложеното обуславя извод, че оспореният правилник за приемане на студенти е приет от орган на управление на висше учебно заведение на основание чл. 37 вр. чл. 21, ал. 1, т. 2 от ЗВО, чл. 5, ал. 2 от Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист". В тази връзка, трайноустановената практика на ВАС е, че не е налице подзаконов нормативен по смисъла на ЗНА, тъй като според чл. 1а от ЗНА, нормативният акт съдържа общи правила за поведение, които се прилагат към индивидуално неопределен кръг субекти, има нееднократно действие и се издава или приема от компетентен държавен орган. Според чл. 2, ал. 1 от ЗНА, нормативни актове могат да издават само органите, предвидени от Конституцията, или от закон. В чл. 7, ал. 1 от ЗНА, правилникът е определен като нормативен акт, който се издава за прилагане на закон в неговата цялост, за организацията на държавни и местни органи или за вътрешния ред на тяхната дейност, а Конституцията на Република България или законите не предоставят на органите на управление на висшите училища държавна власт (каквато е Академичният съвет), която е съществен белег на издателя на всеки нормативен акт. Те не разполагат с нормативна компетентност на държавен орган, а приетите правилници са израз на автономията на висшите училища, законодателно уредена в ЗВО.

По тези съображения, съдът е приел, че делото му е родово подведомствено, като предмет на оспорване е цитираната разпоредба от правилника, приет от Академичния съвет на СУ „Св. К. О.“. Доколкото обаче правилникът създава права и непосредствено засяга права и законни интереси на неопределен кръг правни субекти, настоящият съдебен състав е намерила за основателен доводът на ответника, че се касае за общ административен акт по смисъла на чл. 65 от АПК.

В тази връзка данни за образуваното административно дело № 7442/2015г. по описа на АССГ са обявени и обнародвани по реда, предвиден за оспорване на общи административни актове.

Не са постъпили молби за конституиране на заинтересовани страни на страната на жалбоподателя или ответника.

С жалбата се иска отмяна на акта в оспорената му част, предвид следното: Сочи, че дипломата за средно образование е личен удостоверятелен документ, издаван от Министерство на образованието (МОН) на лица, придобили средно образование, съгласно чл. 24 от ЗНП, като същата е част от държавните образователни изисквания, съгласно чл. 16, ал.10 от ЗНП. Твърди, че изискванията към реквизитите на дипломата и нейното съхранение са определени в чл. 57 от Наредба № 4 от 16.04.2003г. за документите за системата за народната просвета на МОН, с последно изменение и допълнение, обн. ДВ, бр. 23 от 27.03.2015г. Сочи, че съгласно §11, ал.1 от ДР на ЗНП изпълнението на закона е възложена на Министъра на образованието и науката. В чл. 57, ал. 6 от Наредба 4 на МОН е записано: „Дипломата за завършено средно образование се съхранява от притежателя“.

На основание чл. 9, ал.3, т. 10 от ЗВО с Наредба на МС са определени държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища. Съгласно чл. 8б от Наредбата на МС при записване във висше училище на територията на Република България студентите, приети за обучение в О. „Бакалавър“ следва да представят в оригинал диплома за завършено средно образование. В изпълнение на горната разпоредба, в чл. 43, т. 1 от Правилника за приемане на студенти в СУ е записано, че новоприетите студенти при записването си следва да представят в оригинал диплома

за завършено средно образование. Заедно с това, Академичният съвет на СУ бил дописал държавните изисквания за прием на студенти, като въвежда разпоредба за съхранение на оригинала на дипломата в отдел „Студенти“ при съответния факултет до завършване на срока на обучение. Изпълнението на тази разпоредба било вменено в задължение на административния персонал на СУ, в резултат от което студентите не биват записвани, ако не предоставят оригиналите на дипломите си от средното образование за съхранение в учебните отдели. В срока на обучение тази разпоредба се противопоставя на студентите при поискване от тях на оригинала на дипломата им, като алтернативно се предлагало издаване на документ без правна стойност – копие от дипломата, заверено от съответния служител и печат. Счита, че в качеството си на официален удостоверителен документ, оригиналът на дипломата за завършено образование следва да бъде представен пред всеки административен орган във връзка с изпълнението на закон, по силата на който е въведено изискване за образователен ценз и при друга необходимост. Счита, че с така въведената практика за отнемане на официален документ от притежателя му, СУ злоупотребява с правата, дадени му ЗВО и авторитетното си положение в обществото, накърнявайки законови права на българските граждани.

Сочи, че в чл. 21, ал. 4, т. 2 от Правилника за приемане на студенти в СУ е заложена разпоредба, съгласно която кандидат-студентите, подаващи документи за участие в класиране, следва да представят копие и оригинал на диплома за следно образование. Копието се задържа от служителя при СУ след сравнение с оригинала, който се връща на титуляра, а при записване оригиналът на дипломата се представя повторно. Дипломите на следно образование, издадени след 2007г. се вписват в публичен регистър, администриран от МОН, в който са вписани всички нейни реквизити и дигитализирано копие. СУ притежавал право на достъп до регистъра съгласно условията и реда за неговото ползване. МОН администрирал и регистри, съдържащи данни за действащите и прекъснали студенти и докторанти и за завършилите студенти. В тази връзка за СУ липсвала необходимост да държи оригиналите на дипломите за следно образование както за регистрация на новоприети студенти, така и на последващ етап. Същото се потвърждавало от разпоредбата на чл. 31, ал.1 от Правилника за прием на студенти в О. „Магистър“ на СУ за учебната 2015/2016г.: „При записването си студентите представят оригинал и копие от дипломите си за завършено следно образование. След сверяване на оригинала с копието, оригиналът веднага се връща. В случай, че издаването на дипломата е предстоящо, кандидатът представя академична справка-оригинал, в която да са отразени следния успех от следването и успехът от държавните изпити, като се задължава да представи дипломата веднага след нейното получаване. Соци, че съгласно чл. 19, ал. 4 от ЗВО автономията на висшите училища е учредена в рамките на законите на страната, а в рамките на възприетото в разпоредбата на чл. 43, т.1 от Правилника за приемане на студенти, Академичният съвет на СУ извън рамките на своите правомощия е и в нарушение на материалния и процесуалния закон е разпоредил правила за съхранение на официален документ, за което не е компетентен.

Моли да бъде обявена нищожност на разпоредбата в частта, отнасяща се до начина на съхранение на оригинала на дипломата за средно образование на студентите, обучаващи се за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ след средно образование в отдел „Студенти“ на съответния факултет до завършване на срока на обучение.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят не се явява и не се представлява. Ответникът Академичен съвет на СУ се представлява от юрк П. с пълномощно по делото. Моли за отхвърляне на жалбата по подробни съображения, изложени в писмени бележки, както следва: Сочи, че Правилникът за приемане на студенти в СУ за учебната 2015г./2016г.е приет на заседание на Академичния съвет на 17.12.2014г., обективиран в протокол № 4 от същата дата. Посочва, че Академичният съвет (АС) е орган за управление на висшето училище и като такъв и на основание принципа на академична автономия има право да приема собствени актове, уреждащи неговото устройство и дейност (чл. 21, ал.1,т.2 от ЗВО). Сочи още, че в Наредбата държавните изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ и „специалист“ е предвидено, че правилата и условията за приемане на студенти се приемат въз основа на ЗВО и правилниците на висшите училища. Твърди, че Правилникът е приет на основание чл. 37 от ЗВО и в съответствие с цитираната Наредба.

Сочи, че чл. 43, т.1 от Правилника, предмет на делото, гласи, че при записването си новоприетите студенти представят диплома-оригинал за завършено средно образование, която се съхранява в отдел „Студенти“ на съответния факултет до края на следването. В разпоредбата на чл. 133, ал.2 от Правилника е предвидено, че студент може да бъде всеки български гражданин, гражданин на държава-членка на ЕС, на държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство или Конфедерация Швейцария, който е завършил успешно средното си образование и е приет по установения за Университета ред. За доказване на факта на успешно завършване на средното си образование, студентът представя оригинал на диплома за завършено средно образование, като такова изискване присъства в правилниците на всички държавни университети и е в съответствие с разпоредбата на чл. 8б от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България, като цитираната разпоредба гласи, че записването на приетите студенти по чл. 3 се извършва с оригинал от дипломата за завършено средно образование в срок , определен от висшето училище, но не по-късно от започване на учебната година.

Намира за неоснователни твърденията в жалбата, че визираната разпоредба дописва държавните изисквания за прием на студенти и противоречи на чл. 57, ал. 6 от Наредба № 4/2003г. на МОН за документите за системата на народната просвета, която предписва, че дипломата за завършено следно образование се съхранява от притежателя ѝ. Сочи, че съхраняването на дипломата от Университета е временно и не лишава притежателя от възможността във всеки един момент да я получи. Последната цели да бъде избегната възможността кандидат – студентите да се запишат едновременно в повече от един държавни университети при обучение „държавна поръчка“. Сочи, че след записването си , всеки студент може да поиска дипломата си след попълване на декларация. Счита, че оспорената норма е приета в съответствие с Наредбата държавните изисквания за приемане на студенти във висшите държавни училища и е в изпълнение на законовата делегация на чл. 37 от ЗВО.

Сочи, че изискването за съхранение на дипломата на студентите до завършване на следването в отдел „Студенти“ е разписано с цел избягване на злоупотреби. Съгласно чл. 91, ал.1, т. 1 във връзка с ал. 4 от ЗВО трансферите от държавния бюджет осигуряват средства за издръжка на обучението, които се предоставят на държавните

висши училища, въз основа на броя на приетите студенти и докторанти по данните, предоставени от висшите училища в регистъра на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти по степени на обучение и по професионални направления. СУ „Св. К. О.“, като държавно висше училище, получава държавна субсидия за всеки действащ студент. МОН води регистри, измежду които такъв на действащи и прекъснали студенти и докторанти и такъв на завършилите студенти. Действащи студенти били тези, които фигурират в регистъра на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти. Съгласно чл. 91, ал.5, т.2 от ЗВО, средствата по ал.1, т. 1 не се предоставят за издръжка на обучението на студенти и докторанти, които се обучават за придобиване на същата или по-ниска образователно-квалификационна степен. Счита, че ако дипломата на студента остане в него след записването му в СУ, той може да я представя и да се записва в повече от едно държавно висше заведение. В началото на всяка година МОН изготвя и изпраща списък на студентите, които са се записали в повече от един държавен университет. Държавната субсидия се изплащала само на учебни заведения, които предоставят убедителни доказателства, че студентите са записани именно там, като дипломата за завършено средно образование на съответни студент била от най-убедителните доказателства. Това били съображенията на повечето държавни висши учебни заведения да предписват съхранение на дипломите на средно образование на обучаващите се в тях студенти по завършването им. Студентът има право на държавна субсидия само за един държавен университет по време на обучението си. В случай на установяване на недобросъвестност от студента при разпределение на субсидията, същият имал възможност да се откаже от обучението или да премине в платена форма на обучение. Последното ощетявало кандидат-студентите, които е следвало да бъдат приети след него, в случай на своевременен отказ. Това водело и до субсидирани места, на които не са записани студенти, поради отказ е незапълване на мястото своевременно от следващия по бал кандидат – студент.

Извън това намира, че съхранението на оригинала на дипломата не ограничава правата на студентите и не ги пречатства да се обучават и в друго висше заведение или да представят дипломата си при необходимост. Всеки студент може да получи оригинала на дипломата си след попълване и подписване на декларация. Счита за неверни и недоказани твърденията в жалбата, че такова предоставяне на оригинала на дипломите се отказва от служители при отдел „Студенти“ в който и да е факултет на СУ. Посочва, че самият жалбоподател е студент във втори курс към Философски факултет, специалност „Философия“, редовно обучение, държавна поръчка, като до момента на подаване на жалбата не е изявил желание под никаква форма за снабдяване с оригинала на дипломата си за завършено средно образование.

Моли по изложените съображения, жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна.

Съдът, въз основа на доказателствата по делото и закона, намира, че жалбата е допустима за разглеждане, като приема, че липсват данни за момента на узнаване на оспорения акт, поради което счита, че срокът следва да се приеме за спасен. По същество на жалбата, намира същата за неоснователна, при съобразяване на следното: Предмет на делото е чл. 43, т.1 от Правилника за приемане на студенти в Софийски университет „К. О.“, предложение второ и последно, което гласи „...която се съхранява в отдел „Студенти“ на съответния факултет до края на следването“. Касае се за оригинала на дипломата за завършено средно образование.

Актът е издаден от компетентен орган, по арг. от 24, ал.1 от Закона за висшето

образование, който предписва, че Академичният съвет е орган за управление на висшето училище и на принципа на академичната автономия има право да приема собствени правилници, уреждащи устройството и дейността му (чл. 21, ал.1, т.2 от ЗВО). Правилникът е приет на основание чл. 37 от ЗВО и в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища и Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование. Визираните нормативни актове оправомощават академичните съвети на висшите държавни училища да приемат устройствени актове относно неуредените с нормативни актове въпроси в съответствие с принципа на академична автономия. Чл.21 от ЗВО предписва, че академичното самоуправление включва и правото на висшето училище да урежда устройството и дейността си в собствени правилници, но при всички случаи в съответствие със закона. Няма спор, че същият е приет по надлежния ред – на заседание на Академичния съвет на СУ и е в съответната форма.

Спорът се свежда до това дали Академичният съвет, с разписаното правило за съхранение на дипломата за средно образование на студентите до приключване на обучението им, е излязъл извън предоставените му правомощия и противоречи ли приетото правило на друг нормативен акт от по-висока степен.

Предвидената с Правилника хипотеза не фигурира в закона, нито в подзаконовите нормативни актове Наредба за държавните изисквания за прием на студенти и Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „магистър“, „бакалавър“ и „специалист“. В случая съдът приема, че е налице хипотеза на неуредено положение по смисъла на чл. 37 ЗВО. В този смисъл липсва норма от по-висок ранг, която да урежда този тип правоотношения, на която оспорената да противоречи. В рамките на допустимото по закон академично самоуправление е именно Академичният съвет на СУ да предписва правила за поведение за устройството и дейността на учебното заведение, каквото представлява и правилото, възлагащо задължение за съхранение на дипломата за средно образование. Съдът приема тезата от жалбата, че се касае за дописване на ново правило, въведено именно с този текст на нормативния акт, но последното не го прави незаконообразен само на това основание, още по-малко нищожен, именно поради предвидената от закона (чл. 37 от ЗВО) делегация в полза на органа за уреждане на такъв тип правоотношения.

Съдът намира, че не е налице претендираното пряко противоречие с цитираната норма на чл. 57 от Наредба № 4 от 16.04.2003г. на МОН за документите за системата на народната просвета, издадена от МОН. Същата гласи: „Дипломата за висше образование се съхранява от притежателя“. В този смисъл, настоящият жалбоподател твърди, че предписаното правило се явява в противоречие с цитираната норма, доколкото новопостъпилите студенти в СУ са длъжни да предадат документа за съхранение в трето лице – отдел „Студенти“ в съответния факултет на СУ, а по силата на цитирания текст следва лично да я съхраняват. Съдът приема, че е налице формално несъответствие между така предписаните правила, но по съществото си и след анализ на предписаното от двата текста поведение, счита, че липсва твърдяното противоречие на акт от по-нисък ранг спрямо акт от по-висок такъв, което да води до нищожност на оспорения текст.

За да достигне до този извод, съдът съобрази следното: Действително, нормата на чл. 57, ал.6 от Наредба № 4 от 16.04.2003г. на МОН за документите за системата на народната просвета, издадена от МОН предвижда, че дипломата за средно

образование се съхранява от притежателя ѝ. Видно от нормата, същата предписва предпоставките за притежание на такъв документ, формата и съдържанието на същия, вкл. и правило за съхранението му от притежателя ѝ.

Наредбата е издадена от Министъра на образованието и науката по законовата делегация на Закона за народната просвета. Същата има за предмет детайлно и изчерпателно уреждане на държавните образователни изисквания за документите за системата на народната просвета по чл. 16, т. 10 от Закона за народната просвета (ЗНП), в частност да бъдат определени: 1. предназначението, съдържанието, воденето и съхраняването на всеки документ; 2. условията и редът за приемане, отчитане и унищожаване на документи с фабрична номерация; 3. условията и редът за създаване, утвърждаване, актуализиране и издаване на документи. Следователно, в предметния обхват на същата безспорно се включват и и правила за съхранение на документите за системата на народната просвета. От анализа на видовете документи, визирани в същата, се налага изводът, че съобразно с вида, характера и целта на документа, са определени неговите реквизити, издател, а така и начина на съхранението му.

Дипломата за завършено средно образование, съгласно определението на чл. 24 от ЗНП, е удостоверителен документ за успешно завършен X. клас и успешно положени държавни зрелостни изпити по учебни предмети или цикъл от учебни предмети, изучавани в гимназиалния етап. Последното се удостоверява с диплома за завършено средно образование, в която се вписва и общият успех, като същата е окончателна и дава право за продължаване на образованието или за професионално обучение. Следователно, същата има характер на удостоверителен документ относно определени факти и обстоятелства, съставена от определени органи и институции, със съответно определени реквизити, издадена при наличие на предпоставките за това в полза конкретно лице, по силата на която същото придобива право на последващо обучение, съответно и образование. Касае се за официален удостоверителен документ, предоставящ право на последващо обучение. Логиката и целта на съществуването на такъв документ е той да бъде предоставян от титуляра си, както за удостоверяване на отразените в същия факти при необходимост, така и с оглед упражняване на правата, които той му предоставя относно бъдещо обучение. При този свой характер и цел, нормата на ал. 7 е предписала, че същият се съхранява от притежателя си, който е титулярът ѝ. Извън което, данните от същата се вписват в регистър. Същото е и в пълно съответствие с нормата на 8б, ал.1 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България, съгласно която, при записване във висше училище в Република България, студентите, приети за обучение, следва да представят диплома за завършено средно образование. Съхранението на тази диплома от титуляра обезпечава възможността на същия редовно да изпълни изискванията за записването си в следващ етап на обучение, при наличие на предпоставките за това.

При сравнителен анализ на предписанията относно другите документи за народната просвета, предмет на Наредбата, се налага изводът, че именно с оглед характера и целите на отделните видове документи, е съобразен и предвиден и реда на съхранението им, както и адресата на това съхранение. Документите, които са длъжни да издават и водят училищата и детските градини, поставени под един знаменател за нуждите на тази регламентация са 82 броя (чл. 4 от Наредбата). Видно е, че що се касае до дневниците, книги за регистриране на различни дейности в институцията, протоколи за всякакви фази на осъществен учебен процес , вкл. изпити, следва да се

съхраняват в съответната учебна институция. Напротив, всички документи, удостоверяващи факти и обстоятелства от този учебен процес и етапите, касаещи конкретни лица, се съхраняват от титулярите на съответно придобитите права, които тези факти отразяват. Иначе казано, съхранението на документите по номенклатура е съобразено с вида им, с фактите, които отразяват и с целта, за която са съставени. Именно в този контекст съдът намира, че следва да разглежда и разпоредбата на чл. 57, ал.4 от Наредбата, която предписва, че съхранението на дипломата за средно образование е право на притежателя ѝ.

Нещо повече, доколкото същата отразява факта на завършено обучение на съответния етап – средно образование – следва, че институцията, в която този етап на обучение е осъществен и приключил, няма причина да съхранява същата, вземайки предвид и факта, че дипломата, освен удостоверените с нея факти, носи и право на титуляра си на последващо обучение.

По мнение на съда, именно в този контекст следва да се разглежда цитираната норма – като право на завършилото средно образование лице да се сдобие с документ, с който да удостовери степента на същото, успеха, с който го е приключил и с който да участва в по-нататъшно обучение за следваща степен на образование – професионално или висше (магистър, бакалавър, специалист).

Нормата на чл. 43, т.1 от Правилника на СУ за прием на студенти, предл. последно, за която се твърди, че е в противоречие с нормата, предписваща съхранение на дипломата от притежателя ѝ, предписва съхранение на тази диплома в отдел „Студенти“ на съответния факултет на университета, до завършването на съответната степен на обучение при същия.

За да се отговори на поставения въпрос, съдът намира, че следва да бъде направен смислов анализ на думата „съхранение“ по принцип и в двете посочени норми.

Съгласно Българския тълковен речник „съхранявам“ означава: „1. Пазя нещо така, че да не се повреди или развали. 2. Оставям, запазвам нещо да не се променя, да не изчезне, същ. съхранение, ср. Предавам за съхранение.“

С оглед буквалното тълкуване и логическото тълкуване в контекста на визираните норми, съдът намира, че съхраняването на дипломата следва да се разбира като право и възможност за фактическо държане от страна на притежателя ѝ върху нея. Изхождайки от целта на документа, това е именно възможността на последния да упражни правото си на последващ етап на обучение, което последната му позволява и което не би могъл да започне валидно без нея, както с оглед предвидената необходимост от завършване на средно образование като предпоставка за започване на обучение за степен „висше образование“, в която и да е от формите му, така и с оглед необходимостта от депозиране на такава с цел валидно започване на обучение в съответното висше учебно заведение. Иначе казано, приемането и записването на едно лице във висше учебно заведение, за което същото представя и дипломата си в оригинал, е обезпечено именно от нормата на чл. 57, ал. 4 от Наредба №4 за документите на народната просвета. Следва да се има предвид, че документите, които следва да се издават и съхраняват в сферата на висшето образование, не са предмет на тази Наредба, а на отделна такава, издадена по делегация от Закона за висшето образование.

Спорен е въпросът дали съхранението на тази диплома по време на обучението на лицето в съответното висше учебно заведение (в процесния случай СУ „Св. Кл. О.“) влиза в противоречие с правото на същото лице да я съхранява. По мнение на съда, в

контекста на изложеното и на дефиницията на думата „съхранение“, следва, че правото на съхранение на дипломата от страна на лицето, от една страна му е обезпечило правната възможност да продължи обучението си и да бъде съответно записано във висше учебно заведение за това, а от друга страна – му предоставя и правото да предаде съхранението на трето лице, което от своя страна да го упражнява при определени условия и за определен период, което именно предписва нормата на чл. 43, т.1, предл. последно от Правилника за приемане на студенти в СУ. Именно предписанието на правилото за лично съхранение на дипломата от титуляра ѝ, обезпечава последния да кандидатства за следваща степен на образование и да се запише за такова обучение. Предаването на дипломата в приемащото заведение за съхранение не го лишава от неговото право по чл. 57, ал. 4 от цитираната наредба. Това е така, защото основната цел на правото му е реализирана именно посредством кандидатстването му във висше учебно заведение и записването му в същото. Изпълнението на правилото на СУ за предаване на дипломата за съхранение в съответния факултет също е част от предоставеното на лицето право за съхранение. Последното представлява част от упражняването на това право, чрез обезпечаване изпълнението на предписано от учебното заведение правило на поведение, като условие за записване в същото. Условието за записване във висшите учебни заведения са изцяло в рамките на академичната автономия и самоуправление на висшите учебни заведения. В случай на несъгласие с някое от тях, лицето има право да не ги приема, като има възможността да не се запише в съответното заведение. Именно това право на решение също е част от предоставеното му право на съхранение на дипломата. При преценка, студентът ще я съхранява без предаването ѝ за временно съхранение на други лица, като в този случай няма да приеме поставените от университета в рамките на автономията му условия и няма да отговаря на условията за записване. При преценка за записване, същият ще предаде временно съхранението на документа за съхранение в съответния учебен отдел, съобразно с поставените от учебното заведение условия.

Така приетото от Академичния съвет на СУ правило е изцяло в рамките на академичната автономия за управление на работата и организацията на учебното заведение. Същото е акт, издаден при условията на оперативна самостоятелност на учебното заведение, като процесният такъв съдът намира, че има своята икономическа обоснованост и целесъобразност.

Възприема се изложеното в подробните писмени бележки на процесуалния представител на ответника, че изискването за съхранение на дипломата на студентите до завършване на следването в отдел „Студенти“ е разписано с цел избягване на злоупотреби. Съгласно чл. 91, ал.1, т. 1 във връзка с ал. 4 от ЗВО трансферите от държавния бюджет осигуряват средства за издръжка на обучението, които се предоставят на държавните висши училища, въз основа на броя на приетите студенти и докторанти по данните, предоставени от висшите училища в регистъра на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти по степени на обучение и по професионални направления. СУ „Св. К. О.“, като държавно висше училище, получава държавна субсидия за всеки действащ студент. Съгласно чл. 91, ал.5, т.2 от ЗВО, средствата по ал.1, т. 1 не се предоставят за издръжка на обучението на студенти и докторанти, които се обучават за придобиване на същата или по-ниска образователно-квалификационна степен, следователно никой няма право, в качеството си на студент да бъде двойно субсидиран от Държавата за държавно

обучение, без значение на времето на обучение. По тези причини, държавната субсидия се изплаща само на учебни заведения, които предоставят убедителни доказателства, че студентите са записани именно там. При последващо евентуално установяване на недобросъвестност от страна на студента при разпределение на субсидията, същият има възможност да се откаже от обучението или да премине в платена форма на обучение, като последното би лишило и двата случая съответното висше учебно държавно заведение от прием на следващия по бал студент във форма на обучение „държавна поръчка“.

Съдът възприема така изложените мотиви като оправдаващи целта на въведената норма, а именно – за надлежно добросъвестно запълване на субсидираните от държавата места за обучение „държавна поръчка“ в съответния университет, което се обезпечава именно от предписаното правило.

Възприема се и това, в контекста на понятието на думата „съхранение“, че първо – предоставянето на съхранението на документ, от страна на титуляра на друго лице, е временно – до завършване на обучението; и второ – през това време, същият не е лишен от упражняване на фактическата власт върху него и за ползването му за нужди, които прецени. Същото се потвърждава от приложената на лист 34 по делото „декларация“, която удостоверява предвиден ред и възможност за инициране на производство за получаване на оригиналния документ на дипломата от студента – титуляр за ползване – по време на следването, т.е. в периода, който е предвиден същата да бъде съхранявана в университета; за срок, който титулярът определи. Последното идва и в подкрепа на тезата, че съхранението на дипломата от СУ по време на обучение е вид прехвърлено право на съхранението ѝ от страна на титуляра ѝ, с оглед изпълнение на поставени от институцията условия, които същата има право по делегация да определи по целесъобразност, която съдът намира за икономически оправдана, без на същия да е отнето това право, предписано му от закона.

За пълнота съдът отбелязва, че нормата, делегираща право на Висшите учебни заведения на автономия на управление по чл. 21, ал.2 от ЗВО им предоставя право да уреждат вътрешни правила, които не следва да противоречат на закона. Визираната в жалбата разпоредба е разписана в подзаконов нормативен акт. Последното съдът отбелязва само за пълнота, доколкото следва да бъде съобразен общият принцип на ЗНА за съответствие на нормативните актове с тези от по-висока степен.

По изложените съображения, съдът намира жалбата за неоснователна и счита, че същата следва да бъде оставена без уважение.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2, предл. последно във връзка с чл. 184 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. И. Д. от [населено място] срещу разпоредбата на чл. 43, ал.1, предложение последното от Правилник за приемане на студенти в Софийски университет „С. К. О.“ за учебната 2015/2016г.

Решението подлежи на оспорване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ: